

8-12-23

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan

MVWS
Staatssecretaris

Deadline: 14-12-2023

Publieke Gezondheid, team
ethiek

Ontworpen door

nota

(ter beslissing)

Jaarrapportage Wet afbreking zwangerschap

Datum Document
01-12-2023

Kenmerk
3723377-1056701-PG

Bijlage(n)
-

1. Aanleiding

De Eerste Kamer heeft u schriftelijke vragen gesteld n.a.v. het aanbieden van de IGJ jaarrapportage zwangerschapsafbreking 2022. In die rapportage werd melding gemaakt van stijgende (plus 15% t.o.v. 2021) aantallen zwangerschapsafbrekingen in Nederland.

2. Geadviseerd besluit

We adviseren u akkoord te gaan met de beantwoording van de Kamervragen. De Eerste Kamer heeft u verzocht bij voorkeur voor 15 december 2023 te antwoorden.

3. Kernpunten

Vragen zijn ingebracht door de fracties van BBB, CDA, PVV, JA21 en SGP. De vragen komen veelal overeen en gaan met name in op de onwenselijkheid van de stijging, onderzoek naar de stijging, en mogelijke maatregelen om de stijging tegen te gaan.

- Op de vraag of u de stijging van het aantal abortussen onwenselijk acht antwoordt u: Het kabinet streeft ernaar om het aantal onbedoelde zwangerschappen en (herhaalde) abortussen te verminderen door passende voorlichting en ondersteuning. Ook in het kader van zorgpreventie is het voorkomen van een abortusbehandeling wenselijk. Zo gezien is een stijging van het aantal abortussen niet gewenst. Het staat echter ook buiten kijf dat het de vrouw is die beslist over het al dan niet afbreken van een zwangerschap, in overleg met haar arts en binnen de kaders van de wet.
- Op de vraag of u bereid bent onderzoek te laten doen naar de stijging van het aantal abortussen legt u allereerst uit waarom het zo lastig is om daar

betekenisvolle resultaten uit te verkrijgen. In onderzoek zouden wellicht associaties tussen abortuscijfers en factoren die bijdragen aan de keuze voor een abortus gevonden kunnen worden, maar daarmee kan niet een causaal verband worden aangetoond. Het gevolg is dat een eventueel onderzoek naar deze stijging (te) weinig zeggingskracht zal hebben. Ook legt u uit welke onderzoeken momenteel lopen. Mogelijk kunnen die wel relevante inzichten opleveren. U legt ook uit dat het uitvragen van de redenen voor een abortus onwenselijk is, omdat het vrouwen het gevoel kan geven dat ze zich moeten verantwoorden voor hun keuze om de zwangerschap af te breken. Wel geeft u aan in overleg te zijn met abortusklinieken om te kijken of zij gegevens kunnen verzamelen over het mogelijke toenemende gebruik van 'natuurlijke' anticonceptiemethoden, waaronder de (niet betrouwbare) kalendermethode.

- Op de vraag wat wordt gedaan om de stijging tegen te gaan, antwoordt u dat het kabinet zich blijft inzetten om het aantal onbedoelde zwangerschappen en (herhaalde) abortussen te verminderen door passende voorlichting en ondersteuning. Zo wordt onder meer ingezet op voorlichting aan jongeren, publiekscommunicatie en de verbetering van de toegang tot (gratis) anticonceptie voor personen in een kwetsbare situatie.

Publieke Gezondheid, team
ethiek

Kenmerk
3723377-1056701-PG

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

De stijging van het aantal zwangerschapsafbrekingen ligt gevoelig, zeker bij de meer rechtse partijen.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Onderzoek naar de redenen voor abortus ligt gevoelig in de sector omdat men vreest dat er zo een afvinklijstje kan ontstaan van (al dan niet legitieme) redenen voor abortus. De wetgever heeft er bewust voor gekozen om de vrouw in overleg met haar arts te laten bepalen wat de 'noodsituatie' is die tot haar besluit leidt.

c. Financiële en personele gevolgen

nvt

d. Juridische aspecten haalbaarheid

nvt

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Nav de Kamervragen is overleg gevoerd met het Nederlands Genootschap van Abortusartsen, bestuurders van abortusklinieken, Fiom, en Rutgers.

f. Gevolgen administratieve lasten

Nvt.

g. Toezeggingen

Nvt.

h. Fraudetoets

Nvt.

Publieke Gezondheid, team
ethiek

Kenmerk
3723377-1056701-PG

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

